

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕХНОЛОГО – ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ
МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Циклова комісія обліково-економічних дисциплін

БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ

Методичні рекомендації
до виконання курсових робіт для студентів спеціальності
5.03050801 «Фінанси і кредит»
денної форми навчання

МИКОЛАЇВ

2015

УДК 336.717

ББК 65.262.4

Б 23

Друкується за рішенням навчально-методичної ради Технолого – економічного коледжу Миколаївського національного аграрного університету від 19.02.2015 р., протокол № 5.

Укладачі:

І. С. Цибко – викладач циклової комісії обліково-економічних дисциплін, Технолого-економічний коледж Миколаївського національного аграрного університету

Рецензенти:

В. В. Стільник – канд. екон. наук, завідувач відділенням, голова циклової комісії обліково-економічних дисциплін Технолого-економічного коледжу Миколаївського національного аграрного університету

© Технолого-економічний коледж
Миколаївського національного аграрного
університету, 2015

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Вимоги до виконання курсової роботи	5
2. Оформлення курсової роботи	8
3. Структура курсової роботи	15
4. Тематика курсових робіт	17
5. Визначення індивідуального варіанту курсової роботи	18
6. Зміст окремих розділів курсової роботи	19
7. Вимоги до захисту курсової роботи	24
8. Список рекомендованої літератури	25
Додатки	27

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку економіки розгляд банківських операцій проводиться в двох основних площинах. По-перше — це зовнішнє оточення банку, яке становлять теперішні та потенційні клієнти банку, політика конкурентів — інших банків та небанківських установ, а також закони та нормативні обмеження, що накладаються на банківську діяльність національним банком. Сучасна банківська справа є однією з найбільш регульованих галузей бізнесу в цілому.

По-друге — на рівні банку, що розглядається як окрема установа. Аналіз тут зосереджується на якості проведення банківських операцій, розвитку банківських технологій, управління персоналом.

Формування й успішне функціонування банківської системи України, входження вітчизняних фінансово-кредитних інститутів у міжнародний бізнес значною мірою залежить від кваліфікації та знань банківських працівників.

У курсі "Банківські операції" для отримання студентами глибоких знань і дослідницьких навичок у навчальному процесі використовуються різні форми аудиторної та позааудиторної самостійної роботи. Важливе місце серед них займає написання та захист курсової роботи. Такі методи навчання повинні активізувати пізнавальну діяльність студентів, прищеплювати їм практичні навички, викликати необхідність безперервно поповнювати і розвивати знання.

Виконання курсової роботи дозволяє кожному студентові поглибити і закріпити знання з банківських операцій, самостійно провести наукове дослідження з обраної теми, навчитися чітко і логічно викладати теоретичні питання, обґрунтовувати свої думки та робити висновки з вивченої теми. Під час захисту роботи студенти отримують досвід виступу перед аудиторією та навички проведення дискусії.

1. ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота є свідченням вміння студентів самостійно збирати, опрацьовувати інформацію стосовно обраної теми, об'єктивно оцінювати результати діяльності банківської системи, приймати самостійні рішення з практичних питань в умовах формування ринкового середовища.

Виконання курсової роботи з банківської системи сприяє розвитку у студентів необхідних навичок пошукової та аналітичної роботи, закріпленню знань, які вони одержують під час аудиторних занять.

Курсова робота є самостійним дослідження студента, яке виконується на фактичних матеріалах діяльності банківських установ, носить творчий характер.

Виконання курсової роботи є важливим етапом підготовки студента з дисципліни «Банківські операції», а також вирішальним підсумком його підготовки з даної дисципліни. Рівень її захисту враховується як один з критеріїв для оцінки якості реалізації відповідної освітньо-професійної програми.

За всі відомості, викладені в курсовій роботі, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час її написання, достовірність висновків та положень, що в ній захищаються, несе відповідальність студент – автор курсової роботи.

Згідно з Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України курсова робота виконується з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання, та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Метою курсової роботи з дисципліни «Банківські операції» є розширення і поглиблення знань студентів з даної дисципліни, набуття навичок самостійної творчої роботи, опанування уміннями аргументувати власну точку зору, проводити розрахунки, узагальнювати, систематизувати й аналізувати фінансові та економічні показники тощо. Курсова робота свідчить про рівень того як студент

застосовує знання, набуті на лекційних і практичних заняттях з предмету «Банківські операції».

Написання курсової роботи передбачає самостійне закріплення та розширення теоретичних та практичних знань, які студенти одержують в процесі вивчення курсу, а також дозволяє показати вміння студента аналізувати інформаційні джерела (монографії, підручники, публікації періодичної преси), статистичні і практичні матеріали тощо..

Основними завданнями курсової роботи є:

- систематизація, закріплення, розширення та використання здобутих на лекційних та практичних заняттях знань з дисципліни «Банківські операції»;

- розвиток навиків самостійної роботи з літературними джерелами, нормативними та методичними документами тощо;

- оволодіння методами аналізу з використанням таблиць, графіків, діаграм, схем тощо;

- логічно та послідовно формулювати правильні узагальнення, висновки та пропозиції.

В курсовій роботі студент повинен проявити як глибокі теоретичні знання з даної дисципліни, так і вміння творчо мислити.

Після визначення і узгодження з керівником теми курсової роботи наступним етапом діяльності студента є підбір і опрацювання літературних джерел, в яких розкривається проблематика та особливості обраної теми.

Література підбирається студентом самостійно, при необхідності він отримує консультацію у керівника курсової роботи.

Важливі принципи положення, що мають актуальний характер, містяться у законах, прийнятих Верховною Радою України, Указах Президента, постановах Кабінету Міністрів України.

Студент, користуючись каталогами у бібліотеці, складає список літературних джерел з теми курсової роботи. Такий список повинен містити підручники, навчальні посібники, монографії, статті, нормативні і статистичні довідники.

Для студента дуже важливо ознайомитися з діючими інструкціями, положеннями, методичними рекомендаціями, нормативними, довідковими та іншими відомчими матеріалами, що мають відношення до вибраної теми.

Головні положення роботи повинні підтверджуватися статистичними даними. Студенти можуть використати статистичний матеріал з літературних джерел або з офіційних статистичних даних, оприлюднених у фахових виданнях; проаналізувати позитивний або негативний досвід вирішення проблемних питань у нашій країні та за кордоном.

Для глибокої і повної характеристики питань, що вивчаються, проводять необхідні розрахунки, які показують та систематизують у таблицях курсової роботи. В окремих випадках для підтвердження розрахункових показників та підтвердження певних тенденцій використовують графіки та діаграми. Результати розробки матеріалу, викладені в таблицях і рисунках, підлягають економічному вивченню. Результати вивчення досліджуваних матеріалів повинні супроводжуватися обґрунтованими поясненнями та об'єктивними висновками.

Об'єкт дослідження студент обирає самостійно. Ним може бути будь-яка банківська установа. При цьому оптимальним варіантом є вибір банківської установи, на базі якої студент проходить виробничу практику.

2. ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна бути написана простою і ясною та оформлена відповідно до вимог, встановлених Державними стандартами.

При оформленні курсової роботи студент повинен керуватися нижче поданими рекомендаціями.

2.1. Загальні вимоги

Курсову роботу виконують за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 через 1,5 міжрядкових інтервали, 14 кеглем шрифтом Times New Roman, поля таких розмірів: ліве - 30 мм, праве - 15 мм, верхнє - 20 мм, нижнє - 20 мм. Рядків на сторінці – 28-30.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи, підрозділи. Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами по центру. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати 3-4 інтервалам.

Кожну структурну частину курсової роботи треба починати з нової сторінки.

До загального обсягу роботи не входять додатки, список використаних джерел. Але всі сторінки зазначених елементів курсової роботи підлягають нумерації на загальних засадах.

2.2. Нумерація сторінок, розділів та підрозділів

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака № .

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші, змісті та першій сторінці вступу

номер не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «3.2.» (другий підрозділ третього розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках дипломної роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, рисунок або креслення, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або у додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка, наприклад, Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

Таблиці нумерують послідовно в межах розділу (за винятком таблиць, поданих у додатках) курсової роботи. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад, «Продовження табл. 1.2».

Формули в курсовій роботі нумерують аналогічно рисункам та таблицям. Нумери формул друкують біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули в круглих

дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

2.3. Ілюстрації

Ілюструють курсові роботи, виходячи із певного загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, який допомагає уникнути ілюстрацій випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту і запобігти невиправданним пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст - ілюстрації.

Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. При необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий підпис).

Підпис під ілюстрацією звичайно має такі основні елементи:

- найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом «Рис.»;
- порядковий номер ілюстрації, який вказується без знаку номера арабськими цифрами;
- тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислою характеристикою зображеного.

Основними видами ілюстративного матеріалу в курсових роботах є: креслення, технічний рисунок, схема, фотографія, діаграма і графік. Приклад оформлення рисунків наведено у додатку

2.4. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Заголовок кожної графи в головці таблиці має бути по можливості коротким. Слід уникати повторів тематичного заголовка в заголовках граф, одиниці виміру зазначати у тематичному заголовку, виносити до узагальнюючих заголовків слова, що повторюються.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки - з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними.

Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба. Таблиця друкується 14 шрифтом 1,5 інтервалом, але, при необхідності, якщо це покращить вигляд роботи може друкуватись 12 шрифтом з одинарним інтервалом.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку курсової роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При перенесенні таблиці на інший аркуш (сторінку) назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах одної сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, в другому випадку - бокових.

Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами «Те ж», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, які повторюються, не слід. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк. Приклад оформлення таблиць наведено у додатку

2.5. Формули

При використанні формул необхідно дотримуватися певних техніко-орфографічних правил.

Формули розміщують на окремих рядках. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків

плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:).

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого берега сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово; б) цього вимагає побудова тексту, що передує формулі.

Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна за одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

2.6. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні роботи слід давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в курсовій роботі, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена курсова робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Посилання в тексті курсової роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]...».

Посилання на ілюстрації курсової роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, "рис. 1.2".

Посилання на формули курсової роботи вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад "... у формулі (2.1)".

На всі таблиці курсової роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово

"таблиця" в тексті пишуть скорочено, наприклад: "...в табл. 1.2".

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово "дивись", наприклад: "див.табл.1.3".

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз "так званий";

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, на кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело.

2.7. Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел - елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т. ін. Завдяки цьому можна уникнути повторних перевірок,

вставок пропущених відомостей.

Джерела можна розміщувати в алфавітному порядку.

Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць.

2.8. Додатки

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті курсової роботи. Кожен додаток повинний починатися з нової сторінки і мати заголовок, надрукований угорі сторінки по центру малими літерами з першої великої. Над заголовком повинне бути слово "Додаток" і велика літера, що позначає його. Позначати додатки необхідно літерами українського алфавіту, за винятком, Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

3. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

При виконанні курсової роботи студент повинен дотримуватися умови послідовного і логічного викладення матеріалу. Дані методичні вказівки допоможуть студентам скласти план курсової роботи. Для допомоги студентам у виконанні курсової роботи рекомендуємо зміст її теми викладати у чіткій послідовності.

За своєю будовою курсова робота, незалежно від теми, складається з таких структурних елементів:

- Рецензія - 1 с.;
- Титульна сторінка - 1 с.;
- Завдання на курсову роботу - 1 с.;
- Зміст - 1 с.;
- Вступ – 2 с.;
- Розділ I – 20 с.;
- Розділ II - 25 с.
- Розділ III – 15 с.;
- Висновки - 2-3 с.;
- Список використаних джерел;
- Додатки..

Загальний обсяг курсової роботи становить 60-65 сторінок комп'ютерного набору без врахування списку використаних джерел і додатків.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ З ТЕМИ «ОПЕРАЦІЇ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ З ПЛАТІЖНИМИ КАРТКАМИ НА ПРИКЛАДІ «МИКОЛАЇВСЬКОГО РУ» ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК»

ВСТУП

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З ПЛАТІЖНИМИ КАРТКАМИ КОМЕРЦІЙНИМИ БАНКАМИ УКРАЇНИ

1.1. Історія та еволюція платіжних карток

1.2. Види платіжних карток

1.3. Застосування пластикових платіжних карток

1.4. Класифікація та оцінка ризиків ринку платіжних карток

РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙ З ПЛАТІЖНИМИ КАРТКАМИ НА ПРИКЛАДІ «МИКОЛАЇВСЬКОГО РУ» ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК»

2.1. Загальна характеристика діяльності «Миколаївського РУ» ПАТ КБ «ПриватБанк»

2.2. Аналіз ринку платіжних карток в Україні

2.3. Реалізація зарплатних проектів на основі пластикових карток міжнародних платіжних систем

3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З ПЛАТІЖНИМИ КАРТКАМИ

3.1. Удосконалення законодавчо-нормативного забезпечення операцій з платіжними картками

3.2. Напрямки удосконалення валютних розрахунків з використанням платіжних карток

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

4. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Банківські кредити, пов'язані з вексельним обігом.
2. Споживче кредитування.
3. Ризик і ліквідність інвестиційних операцій.
4. Ризик і ліквідність кредитних операцій.
5. Операції банків з кредитування.
6. Інвестиційні операції банків.
7. Операції банків щодо залучення вкладів населення.
8. Операції банків з кредитування населення.
9. Лізингові операції банку та проблеми їх розвитку в Україні.
10. Факторинг.
11. Гарантійні операції банку.
12. Посередницькі та консультаційні послуги банку.
13. Трастові послуги банку.
14. Аналіз банком кредитоспроможності позичальника.
15. Страхування вкладів фізичних осіб.
16. Ліцензування банківських операцій.
17. Банківський контроль у процесі кредитування юридичних осіб.
18. Особливості кредитування малого бізнесу.
19. Особливості кредитування сільськогосподарського виробництва
20. Операції банків з пластиковими картками.
21. Банківське обслуговування фізичних осіб.
22. Комісійні та довірчі операції банків з вексями.
23. Операції банків з цінними паперами.
24. Касові операції банків.
25. Інвестиційне кредитування.
26. Операції банків з дорогоцінними металами.
27. Особливості реорганізації та ліквідації комерційних банків.
28. Ризики банківської діяльності.
29. Операції з формування і використання резервів під активні операції банків
30. Сучасні методи діагностики банкрутства банку

5. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Підготовка до написання курсової роботи починається із вибору теми, що є дуже відповідальним завданням.

Студент обирає тему курсової роботи із запропонованого переліку згідно з номером за списком групи. Написання курсової роботи передбачає глибоке і детальне вивчення не тільки обраної теми, але й ряду взаємопов'язаних з нею питань. Також необхідно врахувати наявність та можливість отриманих даних та матеріалів для дослідження питання.

6. ЗМІСТ ОКРЕМИХ РОЗДІЛІВ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Титульний аркуш є першою сторінкою курсової роботи. Він повинен бути написаний стандартним шрифтом (14 розміру) або надрукований відповідно до рекомендованої форми (Додаток А).

Завдання на виконання курсової роботи заповнюється студентом після вибору теми курсової роботи та інформаційної бази (об'єкту дослідження) та затвердження плану. Завдання на курсову роботу оформляють на стандартному бланку (Додаток Б) і підписують студент і керівник.

Зміст подають на початку курсової роботи. У ньому послідовно перераховуються найменування розділів та підрозділів. Зміст повинен включати в себе всі заголовки, які є в тексті та номери сторінок, де розміщений кожен з них.

У **вступі** студенти коротко обґрунтовують актуальність та значення досліджуваної проблеми, розкривають мету виконання роботи, завдання, показують предмет, об'єкт і методи дослідження, а також джерела вихідної інформації.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) обґрунтовують актуальність і доцільність дослідження. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання. Тут наводиться аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим буде приділятися увага у курсовій роботі.

Мета і завдання дослідження. Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага дослідження, оскільки предмет дослідження визначає тему курсової роботи, яка визначається на титульному аркуші як її назва.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

У *першому розділі* розглядаються питання, пов'язані з обґрунтуванням місця обраній в курсовій роботі банківської операції та ролі, яку їй відведено в подальшому розвитку банківських установ.

Обов'язковим при написанні першого розділу роботи є літературний огляд основних понять роботи згідно обраної теми.

Другий розділ присвячується огляду методологічних аспектів та аналізу в напрямку тієї чи іншої теми. Об'єктом дослідження цього розділу є банківська установа. Студент винен проаналізувати сучасний стан вибраної банківської операції та виявити певні тенденції розвитку на найближчий час. Обов'язково необхідно звернути увагу на діючі законодавчі акти, які розроблені НБУ і спрямовані на регулювання банківської системи.

У темах, пов'язаних з формуванням ресурсної бази, необхідно використати аналіз структури та динаміки залучених коштів, підходи до управління пасивами комерційних банків; види та маркетингові особливості сучасних депозитних операцій.

У темах, пов'язаних з управлінням ліквідності банків, необхідно розглянути основні її види — миттєву та строкову; банківські нормативи ліквідності, а також її моделі та режими. Окремо проаналізувати взаємозв'язок та оптимальне

співвідношення ліквідності банку та його прибутковості.

У темах, пов'язаних з використанням безготівкових розрахунків, необхідно розглянути основні форми та порядок їх проходження в банківських установах. Доцільно порівняти системи безготівкових розрахунків в світі та в Україні, виявити переваги національної системи міжбанківських розрахунків.

У темах, пов'язаних з функціями та операціями комерційних банків, треба провести аналіз активних та пасивних операцій, в процесі якого оцінюються структура і динаміка активу та пасиву балансу. Розглядаючи структуру активних і пасивних операцій, акцентувати увагу на тих з них, які займають найбільшу питому вагу в загальному обсязі; окремо можливо розглянути перспективні операції.

У темах, пов'язаних з обігом цінних паперів, необхідно дати огляд вітчизняного фондового ринку; структуру та обсяг інвестиційних операцій комерційних банків; окремо розглянути питання придбання та викупу державних цінних паперів; сучасний стан вексельного обігу; можливості використання вексельних форм кредиту в Україні; причини, які гальмують використання векселів у платіжному обігу; методи розрахунку вартості цінних паперів.

У темах, пов'язаних з кредитними операціями, необхідно розглянути форми банківських кредитів, їх класифікацію та характеристики, виконати аналіз розвитку кредитного ринку в Україні, обґрунтувати проблеми визначення оптимального рівня відсоткової ставки та шляхи її зниження. Аналіз кредитного портфеля можливо проводити в розрізі суб'єктів господарювання, галузей, строків надання та інше. Окремим питання є аналіз кредитоспроможності, який базується на нормативній методиці, але кожний комерційний банк вносить свої зміни. У залежності від наявного матеріалу необхідно оцінити кредитоспроможність позичальника.

У темах, пов'язаних з використанням нетрадиційних операцій, необхідно акцентувати увагу на сучасний світовий досвід та статистику з цього питання. Корелюючи цей досвід в умови України, необхідно приділити увагу законодавчій

підтримці цих операцій, а також їх практичному впровадженню в комерційних банках.

У темах, пов'язаних з валютними операціями, необхідно аналізувати вплив валютного курсу на темпи економічного зростання; сформулювати особливості функціонування міжбанківського валютного ринку; розглянути види конверсійних операцій, які дозволені чинним законодавством в Україні; виконати аналіз готівкових та безготівкових операцій з іноземною валютою.

Розвиток і забезпечення ефективності банківських операцій потребує впровадження нових і постійне удосконалення вже існуючих банківських технологій. Тому у *третьому розділі* необхідно розглянути світовий досвід, вітчизняні наукові праці провідних вчених економістів та фахівців-практиків у галузі сучасного банківського бізнесу; висвітлити позитивний та негативний бік питання. Останній розділ повинен бути підсумковий, який доводить можливості усунення недоліків та проблем, а також визначає перспективні можливості.

Кожний розділ роботи повинен закінчуватися короткими висновками (1-2 абзаци), де студентом зазначається, які питання були розкриті в процесі написання курсової роботи.

Висновки та пропозиції курсової роботи (1-2 стор.) є узагальненням та пропозиціями автора з усіх основних питань теми, які розглядалися в роботі. Вони повинні бути лаконічними й чіткими, в стислій формі відбивати сутність проблеми, яка досліджувалась.

Таким чином, якщо у вступі чітко визначені задачі та обґрунтовані ключові питання, в основній частині всебічно і докладно розкрита суть мети, наведений статистичний матеріал з його аналізом, у висновках зроблені узагальнення з теми, то робота матиме цілісний вигляд, свідчитиме про глибокі знання її автора.

Крім того, курсова робота повинна бути написана грамотно, ясно, логічно. Не слід повторювати одні й ті ж вирази, використовувати загальні фрази, навантажувати текст цитатами, довільно скорочувати слова. Висновки повинні носити конкретний характер.

Список використаних джерел закінчує виклад тексту роботи. Він складається у алфавітному порядку і включає тільки ті видання, що дійсно були вивчені і використані в процесі підготовки роботи: законодавчі документи, постанови Уряду, монографії, статті в періодичній пресі та ін.

Важливим доповненням курсової роботи є **додатки**, які містять графіки, таблиці, діаграми та схеми, які мають не стандартні розміри, або складний вигляд для оформлення в курсовій роботі. Обов'язково в тексті курсової роботи повинні міститися посилання на додатки.

7. ВИМОГИ ДО ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконану та оформлену курсову роботу студент подає науковому керівнику, який пише рецензію, де зазначає її теоретичний рівень, глибину виконаних досліджень, доцільність і обґрунтованість рекомендацій, формулює висновок (рекомендована чи не рекомендована робота до захисту).

Курсову роботу студент захищає прилюдно в навчальній групі, використовуючи мультимедійне обладнання. Доповідь, як правило, триває близько 5–7 хвилин. Орієнтовна структура доповіді повинна відображати структуру курсової роботи. Особливу увагу необхідно приділити характеристиці власного внеску в розробку проблеми.

Після доповіді студент відповідає на поставлені запитання. Під час захисту оцінюються: якість виконаної студентом курсової роботи, рівень знань і набутих навичок за темою, вміння аналізувати, логічно та аргументовано викладати думки, відповідати на запитання. Курсова робота оцінюється за 4-бальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно).

8. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ОСНОВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексеєнко, М. Д. Капітал банку: питання теорії і практики: монографія. / М. Д.Алексеєнко. – К. : КНЕУ, 2002. – 216 с. – ISBN 126-785-65.
2. Аналіз банківської діяльності : навчальний посібник. / за ред. У. Я. Грудзевич. - К.: УБС НБУ, 2007. - 222 с.
3. Аналіз банківської діяльності : підручник. / Мін-во освіти і науки України, КНЕУ; ред. А. М. Герасимович. - К.: КНЕУ, 2005. - 599 с.
4. Білик М. Д. Капітал банку: сутність, формування та регулювання/ М. Д. Білик //Формування ринкових відносин в Україні. - 2006. - № 4. - С.102-107
5. Васюренко О. В. Банківські операції: навчальний посібник. / О. В. Васюренко. - 6-те вид., перероб. і доп.. - К.: Знання, 2008. - 318 с.
6. Вовчак О. Д. Кредит і банківська справа : підручник. / О. Д. Вовчак, Н. М. Руцишин, Т. Я. Андрейків. – К. : Знання, 2008. – 564с.
7. Вожжов А. П. Формування ресурсів комерційних банків. / А. П. Вожжов // Фінанси України. – 2003. – №1. – С. 116 – 124.
8. Глосарій банківської термінології [Електронний ресурс] / Національний банк України. – Режим доступу : http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=124734.
9. Дзюблюк О. Оптимізація формування ресурсної бази банків. / О. Дзюблюк // Банківська справа – 2008. – № 5 – С.33-46.
10. Кириченко О. А. Банківський менеджмент : підр. / О. А. Кириченко, В. І. Міщенко – К.: Знання, 2005. – 831 с.
11. Кіндрацька Л. М. Бухгалтерський облік у банках України : підручник. доп. і перероб. / Л. М.Кіндрацька – К.: КНЕУ, 2001. – 636 с.
12. Ковбасюк М. Р. Економічний аналіз діяльності комерційних банків і підприємств: навчальний посібник. / М. Р. Ковбасюк. - К.: Скарби, 2001. - 336 с.

13. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від 7.12.2000 № 2121-III [зі змін. та доп.]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0946-05>.

14. Про порядок регулювання діяльності банків України [Електронний ресурс]: Інструкція, затверджена постановою Правління Національного банку України від 26.09.2001 № 368. — Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0946-05>

15. Про порядок реєстрації та ліцензування банків, відкриття відокремлених підрозділів [Електронний ресурс]: Положення, затверджене постановою Правління Національного банку України від 25.07.2013 №296. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1413-13>.

16. Про порядок формування та використання банками резервного фонду [Електронний ресурс]: Положення, затверджене постановою Правління Національного банку України від 08.08.2001 № 334 – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0009500-95>.

17. Управління банківськими ризиками: навч. посібник / за ред. Л. О. Примостки. – К.: КНЕУ, 2007. – 600 с.

18. Щибиволок З. І. Аналіз банківської діяльності : навчальний посібник. / З. І. Щибиволок ; ред. С. І. Шкарабан. - К.: Знання, 2006. - 311 с.

Приклад оформлення титульного аркуша курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія обліково-економічних дисциплін

Курсова робота
з дисципліни «Банківські операції»

на тему

**«ОПЕРАЦІЇ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ З ПЛАТІЖНИМИ КАРТКАМИ НА
ПРИКЛАДІ «МИКОЛАЇВСЬКОГО РУ» ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК»»**

Виконав студент групи Ф 3/1
Іванов Іван
Перевішив викладач:
Петров П.П.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія обліково-економічних дисциплін

Дисципліна Банківські операції

Спеціальність Фінанси і кредит

Курс III

Група Ф 3/1

Семестр VI

ЗАВДАННЯ
на курсову роботу студента(ки)

Тема роботи

Вихідні дані до роботи

Дата видачі завдання _____

Строк здачі студентом закінченої роботи _____

Студент _____

(підпис)

Керівник _____

(підпис)

(прізвище, ім`я, по батькові)

Навчальне видання

БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ

Методичні рекомендації

Укладач: **Цибко** Ірина Сергіївна

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 13,14.

Тираж 30 прим. Зам. № __

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул.. Паризької Комуни,9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.